

Ha kedd van,

akkor ez Belgium. Ahol volt egyszer egy forradalom. Elbukott forradalom volt ez – mert már így voltak előtte is ennek az országnak a forradalmi, volt hozzájuk mindig egy szabadságharc is, valamely világbirodalom ellenében –, és véres is volt, és kegyetlen is, és megtorlott aztán, százsoroson megtorlott, végül eltagadott, meghazudtolta és elhallgatott forradalom volt ez, míg véget nem ért a hazudozás, és meg nem született a győzelem. Ez is szokás volt ebben az országban, előbb a hirtelen halál, azután a lassú évtizedek, hibernációból való ocsúdás, és a sok-sok kompromisszummal megszült végső győzelem. Kinek-kinek már későn, mert csak újratemetni lehet, kinek-kinek hamis illúziókkal is terhes kései elégtétellel, míg másoknak, az újabb nemzedékeknek a történelem levethető kísértetpalástjaként, átléphető jelmezként mutatja magát e késői diadal, s lehet, hogy ez kegyetlen ítélet minden dicső múltidőn, de a pragmatistán meghódítható jövő érdeklő inkább ezen ifjakat. S akkor, ha nem szűrik el a győztesek, elindulhat az ország ebbe a jövőbe. Ha azonban valakik a régi forradalom szellemét kívánják föltámasztani – miután már megnyerték, évtizedek múltán, kompromisszumokkal, s igen, ha nem is ugyanazt a forradalmat, de egy hasonlót, ráadásul vér, szenvedés és remélem megtorlás nélkül –, akkor féltő, hogy abban a föltámasztásban megölik vereségük erkölcsi nagyságát, kiszórájuk újra a végre már végső nyugalomban nyugvó mártírok csontjait, kiszórájuk az éppen aktuális politikai játszmák gyomos mezejére, s úgy mutatják magukat – hajdani hősök –, mint vakon, eltorzult arccal üvöltő öregemberek, kiket örökre békétlenné tett a kegyetlen idő. Van okuk a békétlenségre pedig. Van okuk, hogy újra forrjon bennük a forradalom forró vére. Van okuk, hogy árulást, igaztalanságot, közönyt kiáltsanak azoknak az arcába, akik gyilkos pufajkáikra úgy húzták föl a forradalom golyócsingét, hogy szemük sem rebhent. Van okuk az elszennvedettekért elégtételt követelni. Teli vannak okkal mindazok, akik ott voltak a forradalom utcáin és terein, akik ott voltak a börtönökben, s akik nem lehettek ott később egy esélyekkel is kecsegtető civil életben, mert már nem akartak vagy tudtak hazudni többé, vagy mert kimondott igazságaikért újabb megaláztatásokat szenvedtek szabadulásuk után is. De hiába ennyi ok, ha nincs idő! Ha nem az az idő van már, amit a forradalom teremtett. Ha ma már egy másik idő van. Nem a vereség utáni jégverte évtizedre-évtized. Mert hiába minden győzelem, az már nem a hajdani vereség szövetéből szabatik. A történelemben nincsen kétszer esély, mert nem létezik a történelemben két egyforma idő. Ahogy nincsen benne két egyforma vereség vagy győzelem sem. Ez szomorú és sírnivaló. Ez igazságtalan és reménytelen egyszerűség. Olyan, mint a sorstragédiák ideje. Megismételhetetlen életmorszák szakadatlan vándorlása, míg össze nem áll a nagy élet, az egész, míg el nem múlik, míg véget nem ér. Azok, akik vissza akarnak menni a másik időbe, vagy az ország mostani tereire kívánják varázsolni a régi időt, azok nem csupán a jelent veszítik el, de elveszítik saját volt idejüket is. Lehet, hogy ideig-óráig szükségük lesz rájuk azoknak, akik egy elképzelt jövőt konstruálnak éppen. Lehet, hogy az utcán, a hivatalokban, a közétkeztetésben, az újságok lapjain, a gimnáziumokban, a kamerák előtt, a buszmegállóknál ott lesznek a volt forradalom forradalmárai, hogy új forradalomra biztassanak az éppen hatalmon lévők nevében. De csak azok lesznek ott, akik elvéstették az időt. Az igaziak –, ahogy képelem most őket – üldögélnek inkább foteljeikben, s erősen gondolkodnak. Hogy lehetne jobban csinálni? Csinálni, a győzelmet is!

BALOG JÓZSEF

Félidőben

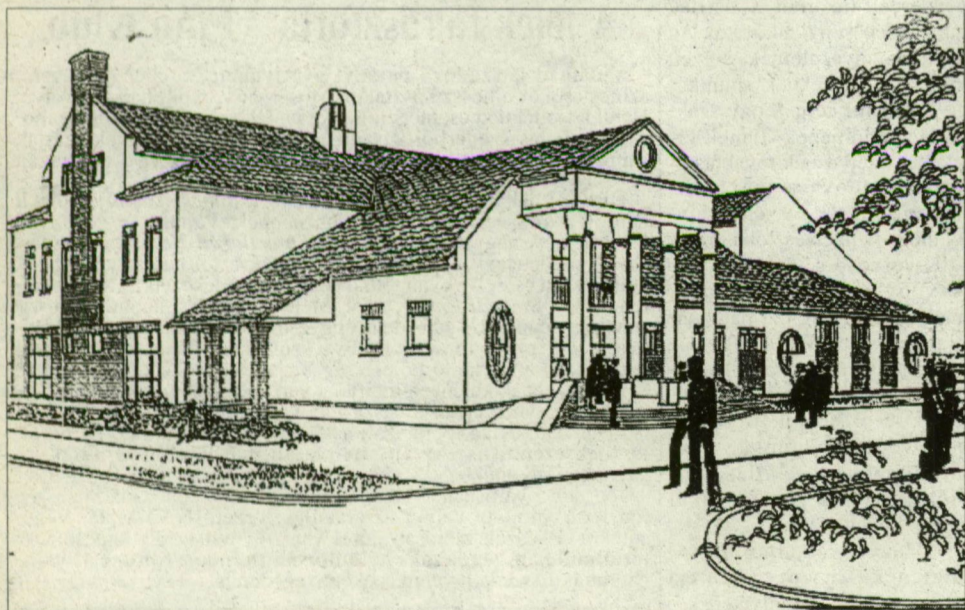
az új algyői művelődési központ

Ha elkészül, 4435 négyzetméter alapterületen 850 négyzetméter lesz beépítve. Az új algyői művelődési házat tavaly szeptemberben kezdték el építeni s alsó szintje mostanra lett kész. A földszinten 250 fős előadóteremmel, illetve színpaddal, az emeleten pedig két ötven fős, kiállítások megrendezésére is alkalmas galériával, klubterekkel fogja várni a látogatókat. A művelődési házhoz szabadtéri színpad is tartozik

majd, a meghívott előadóknak pedig szálláslehetőségük lesz.

Az algyői új művelődési ház a nyolc éve életveszélyes állapotban lévő, és most gerendákkal föltámasztott régi épület problémáját oldja meg, amikor – a tervek szerint ez év december 31-én – a település használatába kerül.

P. J.

A márciusi Tiszatáj Ajánlatok

Farkas Árpád: „Nyugat kellett nekünk, Új-Bizáncban? Tessék, itt a friss hó, terítve kés-villa-beccsapó/ villásreggelizetek e pimaszul áruló-beccsapó/ tág és szép Európa ege alatt! (Részlet a Véres havak című versből.)

Csiki László hangjátékából: „Kitortek az elfojtott indulatok, és ez így van rendjén. Rombolni fognak...Nézd meg az országnak azokat a részeit, ahol nem lóttek le embereket 1989 telén, ahol nem haltak meg ártatlanok. Ott nem is történt semmi. Vagy csak mintha nem történt volna.” (Visszaüt)

Sánta Gábor: „Meg akart halni, illetve, helyesebben: nem akart túlélő lenni. Ha erre gondolt, mindig az a ki tudja, mikor látott film jutott az eszébe, melyet a társadalomba visszailleszkedni képtelen veteránokról forgattak.” (A lepkek kiáltása)

Pécsi Györgyi: „Kányádi egyedüli a legjelentősebb kortárs magyar költők között, aki tudatosan vállal és művel egy jellegzetesen nem modern költészetet, aki a költészetet szolgálatnak tekinti, s egyre teljesebben azonosul a köz (erdélyi magyarság) problémáival.” (A Báránya meg a Ló-tanulmány Kányádi Sándor költészetéről)

Zsélyi Ferenc: „Beavattatjunk. Csak hogy miért van az, hogy ezt a beavatást ugyan egy kitüntetett más tudás kíséri, mégis mintha szándékosan akarnának minél hamarab elfelejteni azt, miután befejeztük a könyvet? Ezért is látom kiváltképp falra hányt borsónak Nádas Péter könyvét.” („A szeretet nemtelen kegyelme” c. kritika részlete Nádas Péter: Az égi és a földi szerelem című könyvéről)

Szakolczay Lajos: „Emelkedő nemzet?, miként Németh véli, természetesen figyelmeztetve a forradalomra leselkedő megannyi veszélyre. Az, emelkedő. Hiszen „a magyar történelemnek ezt a legnagyobb forradalmát”, amely egyúttal az első győzedelmes forradalom is volt, népakarat hajtottá végre (Déry Tibor) (Ezerkilencszázötvenhat, te csillag-kritika)

Francia nyelvű klubest

A Szegedi Alliance Francaise holnap, szerdán este fél 7 órai kezdettel tartja soron következő klubestjét, a Szűcs u. 19b. alatt. Az összejövetelen francia nyelven folyik a társalgás, témául *Jean Rouaud* Les Champs d'honneur című Goncourt-díjas regénye, illetve a két világháború közötti francia valóság e regényben is ábrázolt jellemzői szolgálnak. Bevezető előadást *Mlle. Genevieve Brachet*, főiskolai tanár tart. A kulturális egyesület minden érdeklődőt szívesen lát, programjaikon nem csupán a tagok vehetnek részt.

A lassan esztendeje alakult szegedi alliance egyébként otthonra lelt a Szűcs utcában: itt várja most már könyvtárszolgálat is a tagokat, péntekenként, délután 4 és 6 óra között.

A JATE új rektora: Csirik János

(Folytatás az 1. oldalról)

A József Attila Tudományegyetemen végzett 1969-ben, azóta ezen az egyetemen dolgozik. 1990 óta vezeti a Számítástudomány Alkalmazásai Tanszéket. Tavaly április óta ifjúsági rektor-helyettes. Tudományos munkájában részint a számítástudomány alkalmazásának területeivel foglalkozott, kandidátusi értekezésének az orvosi „képek”, az izotópdiagnosztikai vizsgálatok számítógépes feldolgozása volt a témája, akadémiai doktorátusát ellenben már elméleti jellegű számítástudományi témában készítette el.

A tanácsulésen ismertetett programjának domináns eleme: hazai és külföldi viszonylatban egyaránt versenyképes egyetemmel fejleszteni a JATE-t. Következésképpen rendkívül fontosnak tartja az intézmény külkapcsolatainak alakítását. A hallgatók létszámának megnövekedése elemi társadalmi érdek, erre fel kell készülnie az egyetemnek. A felsőoktatásban is kívánatos piaci viszonyok honosodásával a széttagolt intézményi struktúra aligha lesz tartható: az universitas szellemében és érdekében kíván tehát tevékenykedni az új rektor, s megfontolt ám határozott lépésekkel a szegedi felsőoktatási intézmények Universitassá fejlesztését szeretné elérni.

S. E.

Szegedre jön a bécsi Haydn-barytontrío

Nem helyesfrási hiba, és nem énekegyüttes. A baryton ugyanis – ipszilonnal írva – hangszer, és a hozzánk látogató trió a 18. századnak erről a kedvelt instrumentumáról kapta a nevét. No meg Haydntól, aki 126 darabot komponált ilyen együttesre, méghozzá hercegi munkaadójának gyakori és olykor méltatlankodva türelmetlen sürgetéseitől indítva. Mert Kismarton és Eszterháza (ma Eisenstadt és Fertőd) ura, akit gyakorta „Fényes Miklósnak”, vagy „Pompakedvelő Esterháznak” neveztek – kiváló művelője és egyben rajongója volt a barytonnak, a 17. században feltűnt húros-vonós-pengetős hangszernek, amelynek játszóhúrjai és ugyanakkor rezonáns húrjai is vannak (akár húsnál is több), és míg a jobb kéz a vonót kezeli, a bal a húrrok lefogása mellett pengetéssel is gazdagítja a hangzásképet. Nem véletlen, hogy Leopold Mozart a barytont „az egyik legkellemesebb hangszernek” tartotta.

A nálunk vendégeskedő együttes tagjai magyar és osztrák művészek: a „barytonista” Kakuk Balázs ismert régizene-interpretátor, violán Martin Ortner, a Bécsi Szimfonikus Zenekar tagja játszik, Wolfgang Harret (Kontrabass) az Osztrák Rádió zenekarának nagybőbőse. Társulásuk eddigi gyümölcse: nemzetközi hírnév és több hanglemezfelvétel.

A műsor öt darabjából három Joseph Haydn szerzeménye, de a másik két komponista, Naudmann és Tomasini is Haydn (és Fényes Miklós) közvetlen köréhez tartoztak. Aki szereti a különleges élményt, a nemes, kifinomult, gyengcének való zenei étlapot, ne mulassza el meghallgatni őket április elsején (szerda), 19 óra 30-kor, a Konzervatórium Kamaratermében.

M. L.

Tanárképző – Csonka gimnázium

6 plusz 6 hetedikeseknek

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a II. Számú Gyakorló Általános Iskola, valamint a Csonka János Gimnázium és Szakközépiskola együttműködésével 6 plusz 6-os képzési formát indítanak be, amely a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által jóváhagyott egyedeti tanterv alapján működik majd, és a nemzeti alaptanterv alapjaitól is igazodik. Az egyedi tantervet főiskolai oktatókból, közép- és általános iskolai tanárokból álló, közel 60 fős közösség dolgozta ki. A 6 plusz 6-os rendszer tananyagának egy első 6 évet magában foglaló elemi szintű, és egy újabb 6 évet igénylő alap-

szintű elsajátítását jelenti. Az általános iskola és a gimnázium együttműködésével kiküszöbölhető a tananyag ismételt „rátanítása”, azaz megvalósul a lineáritás, és így a tanulóknak alaposabb ismeretanyagot nyújt túlterhelés nélkül és csökkentett heti óraszámában. Viszont ebbe az osztályba járó tanulók emelt óraszámában tanulják a matematikát, és két idegen nyelv tanítása mellett hatéves számítástechnikai képzésben is részt vesznek. Az érettségi mellett a tanulók mikroszámítógépes operátori képesítést szerezhetnek, illetve nyelvvizsgát tehetnek angolból. Tehát továbbtanulhatnak szakirányú főisko-

lákön és egyetemeken, de a szakvizsga birtokában elhelyezkedhetnek.

A II. Számú Gyakorló Általános Iskola indítja el a jelenlegi általános iskola 6. osztályát követő alapszint első két évét, amelynek szerves folytatását a gimnáziumi tagozat vállalja fel. A képzést a két intézmény városi beiskolázással indítja be: kreatív, matematikát és angol nyelvet kedvelő, most 6. osztályosok jelentkezését várják. A JGYTF II. Számú Gyakorló Általános Iskolájában április 9-én, délután 5 órakor, tájékoztató tartanak az érdeklődő szülőknek és gyermekeknek.

P. Sz.

A szakma kiváló tanulói

A Szakma kiváló tanulója verseny országos döntőt 36 szakmában, több mint ezer tanuló részvételével rendezték meg Gyöngyösön. A döntőben a szegedi Bakay Nándor Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola tanulói jól szerepeltek. Fonó szakmában II. helyezett: *Fábián Veronika*, V. helyezett: *Zsóri Katalin*; felkészítő tanár és szakoktató: *Deák Józsefné és Márton Istvánné*. Szövő szakmában II. helyezett lett *Duráncsik Györgyi*, IV. helyezett *Tóth Margit*; felkészítő tanár és szakoktató: *Újszászi Terézia, Dániel Vilmosné és Csiszár Józsefné*. Kötőipari-konfekciós szakmában XII. helyezést ért el *Ármány Hajnalka*; felkészítő tanára és szakoktatója: *Tóth Csabáné és Gerebity Ferencné*.

Stabil és tőkeerős
vidéki vegyes vállalat
fiatal, dinamikus
hölgyet vagy urat keres
számviteli munkatársnak.

Feltétel:

– könyvelési szakismeret,
– francia nyelvtudás (tárgyalási szinten).

Jelentkezését, rövid francia nyelvű életrajzzal,
írásban kell leadni a Sajtóházba,
„Számvitel 1000” jelígre.